

KRALJ KAROL NA BEGU

Po celi Rumunski so v teku veliki nemiri...Antonescu ima neomejeno oblast... Kje se nahaja bivši kralj?

Kralj Karol se je vklonil zahtevi generala Iona Antonescu, je odstopil ter odpotoval v izgnanstvo z Magdo Lupescu. Kraljevi prestol je zasedel njegov 18 let stari sin princ Mihael.

Med tem ko je bil Karol na potu v drugo izgnanstvo z Magdo Lupescu, so se po celi Rumunski vršile aretacije visokih in nizkih vojaških in civilnih uradnikov. S tem hoče general Antonescu čimprej postaviti na Rumunskem fašistično vladno.

Karol se je odpeljal s svojo jacht, ni pa znano, kam se bo peljal. Morebiti v Egipt, morebiti v Združene države. General Antonescu pa mu je dovolil letno plačo \$60,000.

Po bukreštilih ulicah so bili več ur veliki nemiri. Zlasti člani železne garde so bili glasni in so klicali: "Proč s Karolom!" Nanj se posebno hudujejo, ker je pustil zapreti in celo vstreliti več članov Železne garde.

Po ulicah so pretepali žide in povzročili splošne izgrede.

Iz zaporov pa so bili izpuščeni člani Železne garde in med njimi tudi lepa princesa Maria Cantacuzene, ki pripada najodličnejši rumunski družini. Zaprtja je bila lanske leto, ker se je žaljivo izrazila proti Magdi Lupescu.

General Antonescu je mlademu kralju Mihaelu segel v roko ter rekel: "Sire, moliva k Bogu, da pomaga Vašemu veličanstvu in meni." Takoj nato je brezovno poklical iz Nemčije kraljevo mater princeso Heleno, da čuva nad svojim sinom.

Princesa Helena je baje že prišla

Radio postaja v Bukarešti je sporočila, da je princesa Helena že dospela z aeroplanom iz Drazdan, toda ta vest po drugih virih ni bila potrjena. Princeza Helena je bila v nekem sanatoriju v Drazdanih v Nemčiji.

Antonescu ima popolno oblast

Veliko oblast je generalu Antonescu že dal kralj Karol, ko ga je imenoval za ministrskega predsednika. Še večjo oblast pa je prejel od novega kralja Mihaela V. To oblast bo porabil da preustroji Rumunsko ter bo pravi diktator.

Nasprotna poročila o Karolovem bivališču

Po Budimpešti krožijo razne vesti o sedanjem bivališču bivšega rumunskega kralja Karola, navzlic poročilom iz Bukarešte, da se nahaja na kraljevi jacht v Črnem morju in je na potu v Sredozemsko morje. Madžarska uradna časnikarska agencija pravi, da se je Karol s posebnim aeroplanom odpeljal v Istanbul.

Neko poročilo iz Beograda pravi, da ga pričakujejo v Beogradu, kjer bo obiskal svojo sestro kraljico-mater Marijo in da se bo nastanil v neki vasi v Sloveniji. Nemška poročila pa pravijo, da je bivši kralj na potu v Švico.

LONDON VES DAN BOMBARDIRAN

Hitler je najbrže večeraj pokazal, kaj je mislil prejšnji teden, ko je rekel: "Prihajamo!" kajti nemški aeroplani so bombardirali razne kraje v Angliji ves dan in celo noč. Na London so vrgli mnogo zelo razstreljivih in vžigalnih bomb. Več ljudi je bilo ubitih in požari so nastali na več krajih mesta. V nekem londonskem predmestju so danes zjutraj pričele padati bombe, predno so sirene opozorile prebivalce na bližajočo se nevarnost. Najmanj pet oseb je bilo ubitih; ljudje z električnimi svetilkami iščejo po razvalinah hiš morebitne žrtve. Mnogi, ki so odneali življenje, so v ognju izgubili svojo lastnino.

V nekem londonskem predmestju je nad 30 družin brez strehe.

V zadnjih 24 urah je bilo v Londonu 7 svaril pred zračnim napadom. Vsi napadi so skupno trajali 12 ur.

Zračno ministrstvo pravi, da je bilo uničenih 45 nemških aeroplanov, angleških pa 19.

Nemški letalci so nad London spuščali padala z močnimi svetilkami, ki so razsvetljevale mesto, aeroplani pa so leteli zelo visoko in metali bombe.

Nemško poročilo o zračnem napadu

Poročilo iz Berlina pravi, da so nemški bombniki v Angliji uničili mnogo tovarn in letališč. Največje opustošenje je pustili za seboj od izliva Temze do Liverpoola. Po nemškem zatrdilu je bilo uničenih 55 angleških aeroplanov, sami pa so jih izgubili samo pet. V Liverpoolu je nastalo več požarov.

Angleški bombniki nad Berlinom

Tudi Angleži so ponesli vojno nad Berlin. Že zgodaj zjutraj so aeroplani prileteli nad glavno mesto v večjem številu kot še kdaj poprej. Nemški aeroplani so se postavili proti njim. Berlinčani so morali ostati v zakloniščih in kletih nad tri ure.

Po uradnem poročilu so bile ubite tri osebe, okoli 20 pa jih je bilo ranjenih. Kot pravi Associated Press, je bilo ubitih tudi nekaj vojakov.

Nemški viri pravijo, da je 12 angleških aeroplanov bombardiralo Berlin, mnogo več pa se je moralo obrniti še pred mestom vsled hudega protizračnega ognja.

Po zgledu Londona se je tudi Berlin zavaroval z baloni, s katerih vise žice, v katere se morejo zaplesti sovražni aeroplani.

jo in da se bo nastanil v neki vasi v Sloveniji. Nemška poročila pa pravijo, da je bivši kralj na potu v Švico.

STRAŽA OB ANGLEŠKI OBALI

Angleški topničarji so neprestano na stroži proti nemškim zračnim napadom. — Včeraj se je vršil najhujši nemški napad na Anglijo in protizračni topovski oddelki so bili ne nehoma štirindvajset ur na svojih mestih.

Politična kampanja

Senator King poražen

Iz Salt Lake City, Utah, poročajo, da so demokratje pri primarnih volitvah izvolili kongresnika Murdocka, ki je vsled tega upravičen kandidirati za senatorja. Demokratje so imeli izbirati med Murdockom in senatorjem Williamom Kingom, ki služi že svoj četrti termin. Murdock je premagal Kinga v razmerju 3:1.

Murdock je vedno vztrajno zagovarjal vse vladne odredbe in New Deal, dočim je senator King znan kot nasprotnik Rooseveltove administracije.

Na republikanskem tiketu bo kandidiral za senatorja Phillo T. Farnsworth, odvetnik iz Salt Lake City.

Flynn v Beli hiši

V sredo je bil v Beli hiši Edward J. Flynn, predsednik demokratskega narodnega odbora. Predsedniku Rooseveltu je sporočil več podrobnosti demokratske volilne kampanje.

Pozneje je rekel Flynn časniki: — V sedanjih volilnih kampanji bo dobil republikanski kandidat Wendell Willkie dosti več finančne podpore kot pa predsednik Roosevelt, kajti za Willkijem so vsi bogataši Združenim državam. Neglede na to, bo pa Roosevelt zmagal z veliko večino.

Willkiejevi klubi

Vodstvo Associated Willkie Clubs of America je večeraj naznanil, da bo z otvoritvijo

šolskega leta začelo poslovati najmanj štirideset novih Willkiejevih klubov, ki jih bodo ustanovili študentje in študentke višjih šol.

V četrtek se je udeležil formalne otvoritve Willkiejevega glavnega stana v Brooklynu, tudi okrajni pravdnik Dewey, ki je na konvenciji v tekmi z Willkiejem propadel.

Premembe francoske vlade v Vichyju

Marsal Petain je popolnoma premenil svoj kabinet in odpuštil vse prejšnje ministre razum Pierre Lavala. Petain je tudi naznanil, da je bil obrambni minister general Weygand poslan v Afriko, da zopet združi francoske posesti, ki so se odpovedale francoski vladi v Vichyju in so se pridružile generalu de Gaulleu, ki zbira okoli sebe one Francoze, ki z vlado v Vichyju niso zadovoljni in se bore proti Nemčiji na strani Anglije.

Italijansko maščevanje

V Italiji izide vsaka tri leta knjiga, v kateri so imena in kratki življenjepis slavnih živečih Italijanov. Čim slavnejša je oseba, toliko več prostora ji je posvečenega v knjigi.

V prejšnjih izdajah so odkazali slavnemu italijanskemu dirigentu Toscaniju celo stran, dočim v letošnji izdaji ni niti omenjen.

Vzrok je splošno znan: —

KAJ BO Z DANAŠNJO MLADINO?

V Niagara Falls, N. Y., je 17 letna Mary Wolf ustrelila svojega 9 letnega brata. Na policiji je pozneje izjavila: — Sama ne vem, kaj je bilo z menoj. Hotela sem vresničiti nekaj, kar sem že večkrat videla v movies. Radovedna sem bila, kaj bodo rekli ljudje in doživeti sem hotela proces, v katerem bi igrala glavno vlogo. Hotela sem, da bi časopisi pisali o meni in objavili mojo sliko.

— Moj devetletni brat je spal. Oče in mati sta bila zdoma. Vzela sem revolver in s e približala splošču. Pritisnila sem mu revolver na čelo in sprožila. Brat se ni niti ganil. Iz rane je pričurljala kri. Tedaj sem se zavedla, da sem storila nekaj, česar bi ne smela. Poklicala sem zdravnika. Dospela je policija. Sedaj sem tukaj. Natančno tako bo z menoj kot sem videla v movies.

Mary je nedavno dovršila višjo šolo. Bila je povprečna in povsem normalna učenka. Precej razmišljena in vsiljiva. Na dvorišču je imela tarčo in se vezbala v streljanju.

Na policijski stražnici ni pokazala najmanjšega zamevja kesanja. Zagovarjati se bo morala zaradi umora po prvem redu.

Toscanini ni nekoč hotel dirigirati fašistične himne "Giovanna".

Njegov sin Walter, ki ima v Milanu prodajalno s starinskimi knjigami, je v knjigi omenjen.

Delavske Vesti

Perkinsova proslavlja socialni napredek

Ameriška delavska tajnica Miss Perkins je s ponosom ugotovila, da je bilo leta 1933 zaposlenih v ameriških industrijah (nepoljedelskih) 26 milijonov 600 tisoč oseb, to število je pa do meseca julija tekočega leta naraslo na 35 milijonov v 600 tisoč. WPA delavci niso v to všteti. V teh devetih letih so narasle plače v tovarnah tedensko za 110 milijonov dolarjev.

Letošnjega julija je bilo dvajset odstotkov manj štrajkov kakor julija lanskega leta, in število stavkajočih delavcev se je zmanjšalo za 69 odstotkov.

Razne vladne agencije so svojim posredovanjem preprečile marsikatero stavko in uravnale nešteto sporov med delci in delodajalci.

Po njenem mnenju bo kmalu napočil čas, ko se bo dalo vsa nesoglasja zlepa uravnati.

Delavski department je uvel del obširno kampanjo za preprečenje nesreč v industrijskih podjetjih.

Ženske so bolj plačane

Delavski department poroča, da se je med lanskim in letošnjim marcem plača v 22 važnih industrijah precej povečala.

V tovarnah za obleke zaslužijo letos ženske deset odstotkov več kot so zaslužile lani, v tovarnah za čevlje, galose, sladkarije, nogavice in perilo pa šest odstotkov več.

To povišanje je predvsem povzročila postava glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa.

Petrillo je moral odnehati

James C. Petrillo, predsednik American Federation of Musicians, je zahteval, naj se njegovi uniji priključijo tudi člani American Guild of Musical Artists. Obe organizaciji spadata k Ameriški delavski federaciji.

Ferdinand Pecora, sodnik najvišjega sodišča, je razsodil, da se Petrillo ne sme vtikati v zadeve American Guild of Musical Artists, čije člani so znameniti umetniki, kot naprimer Jascha Heifetz, Albert Spalding in Deems Taylor.

ILGWU proti injunkciji

International Ladies Garment Workers unija se je pritožila pri newjerseyskem sodišču proti injunkciji, ki preprečuje stavkovno aktivnost na pram trem tovarnem v New Jersey.

Stavkarjem je bilo prepovedano pred tovarnami korakati in nositi plakate.

Unija hoče biti zastopana

Iz Cincinnati, Ohio, poročajo, da je izvršni odbor Aluminum Workers of America, CIO, sprejel resolucijo, v kateri zahteva, naj bo unija zastopana v Rooseveltovi mednarodnoobrambni komisiji.

Resolucija je bila poslana Sidneyu Hillmanu, delavskemu koordinatorju v komisiji. Izvršni odbor je mnenja, da so člani te unije upraviče-

ni do zastopstva, ker igra aluminij tako važno vlogo v produkciji letal.

Deset milijonov dolarjev za novi drydock

Navzlic protestom zbornišnega odbora za mornariške zadeve je senat dovolil mornariškemu departamentu zgraditi v newyorškem pristanišču največji drydock na svetu. Veljal bo nad deset milijonov dolarjev. Kje ga bodo zgradili, se zaenkrat še ne ve, toda najbrž bo stal na newjerseyski obali newyorškega pristanišča.

V njem bo dovolj prostora za 45 tisoč-tonske vojne ladje in za največje potniške parnike.

Ugovarjal je kongresnik Winston, načelnik odbora za mornariške zadeve, češ, da bi bilo dosti bolj priporočljivo porabiti denar za gradnjo novih bojnih ladij kot pa za drydock.

Senat je dovolil 940 tisoč dolarjev za izboljšanje brooklynške ladjedelnice.

V drydocku, ki ga bodo začeli v doglednem času graditi, bo dobilo več tisoč delavcev delo.

Veterani proti Perkinsovi

Iz Los Angeles poročajo, da so bile na narodni konvenciji veteranov tujezemskih vojn sprejete resolucije, ki zahtevajo odstop delavske tajnice Miss Perkins, deportacijo CIO voditelja Harry Bridgesa ter neintervencija Amerike v tujih vojnah. Konvencija priporoča brezobzirno akcijo proti špijonom in izdajalcem, komunistom, fašistom in nacijem ter vsem tistim elementom, ki bi radi pahnili Ameriko v vojno.

V resoluciji delavska tajnica ni bila z imenom imenovana. Zahtevano je bilo le, naj sedanjega načelnika delavskega departamenta nadomesti oseba, ki ima razumevanje in simpatijo za potrebe ameriškega delavstva.

Bridgesa je treba zato deportirati, ker daje njegova tukašnja navzočnost povod izdajstvu in sabotaži.

La Guardia posreduje

Pretečna stavka 15 tisoč newyorških razvažalcev bo najbrž odvrnjena. Local 807 International Brotherhood of Teamsters je sklenil stavko za teden dni odgoditi, da bo dana županu La Guardiji prilika za posredovanje. To se je zgodilo na posebno županovo prošnjo. Predsednik unije je izjavil: — Zdi se mi, da smo prav storili, ker smo vstopali v županov predlog. S tem ne moremo ničesar izgubiti. Naša dolžnost je, poslužiti se prej vseh sredstev. Če se vse drugo izjalovi, je stavka naše zadnje orodje. Stavka bi bila usodna, ker je transportacija važnega pomena za narodnoobrambni program.

Cerkve in nezaposlenost

Prejšnjo nedeljo je bila v vseh protestantskih cerkvah v New Yorku prečitana poslanica, da je treba rešiti problem nezaposlenosti, češ, da je to edino sredstvo za ohranjanje demokracije v tej deželi.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. — Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST a tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjavi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

MED BITKAMI

Navzile vojni je v Evropi že dva in pol meseca nekakšno premirje. Po zrušenju Francije ni bilo nobenih novih bojnih pohodov. Nobenih bitk ni bilo več, kar se zdaj na morju in v zraku dogaja, so malenkosti v primeri z dosedanjimi odločitvami na Poljskem, v Skandinaviji in na zapadni fronti.

Zračni napadi, vojna s podmornicami in blokada so zadostno opozorilo, da vojna ni ponehala. Edina večja vojaška operacija v zadnjih desetih tednih je bilo zavzetje Somalije.

Sedanji zračni napadi na Anglijo ne kaže precejnjevati; zračni napadi posameznikov, ali pa, recimo, tristo letal, ne morejo imeti usodnih posledic. Mogoče je usmrčenih nekaj duševnih oseb, manj kot se jih v Združenih državah koncem tedna z avtomobili ponesreči. Bombe napravijo nekaj lukenj in uničijo par hiš, dočim gre industrijsko, trgovsko, politično in družabno življenje 48 milijonskega angleškega naroda neovirano dalje.

Dokler se ne pojavi nad Anglijo namesto petsto petsto letal, tako dolgo ne bodo taki napadi praktično kakšnega pomena.

Mogoče je to drugače v moralnem, propagandnem in vežbalnem pogledu, toda na razvoj vojne nima to nobenega vpliva. To velja za obe strani: Za London in za Berlin.

Važnejše od vojaških sprememb so politične, ki se od časa do časa odigravajo na evropskem kontinentu. Vseoposod je opaziti posledice dejstva, da Francije kot velesile ni več. Francija je razdeljena v dva dela. Oba sta brez moči in vpliva. Večji del so zasedli nacisti, pa tudi drugi del "neodvisna" Francija — se mora pokoriti zmagačevim poveljem.

V Nemčiji je trajnemu vojnemu stanju prilagojeno vse: narod, industrija, uprava—kratkotrajno—vse skupno življenje. Vse je postalo bistveno del velikega vojnega stroja. Kako se bo po vojni vse to preoblikovalo v civilizirani in smoterno žitje, si je težko predstavljati. Nacistična vlada se baš za to vprašanje najmanj briga. Može v vladi vedo, da se bore za svoj lasten obstoj. Zmagati morajo, če ne, jih bo narod pobesil.

Bore se torej dalje, ker nimajo drugega izhoda.

Težje in nasilnejša je od meseca do meseca uprava o svojenega ozemlja.

Alzacijo in Lorensko ter Luksemburško so nacisti enostavno anektirali brez kakšne posebne mirovne pogodbe. Francoze in Žide so pregnali in deželo vključili v nemško upravo ozemlje.

Ostanek Poljske, znan pod imenom "generalni government", bo nekega lepega dne izginil. Sedanji governor je nedavno odredil, da je ta del Poljske zavedno postal del nemške države. Poljaki in Alzacijci bodo kmalu poklicani v nemško vojaško službo.

Na Rumunskem ima edino Hitler odločilno besedo. Rumunsko bodo okrmili skoro do njenega predvojnega obsega. Rusija je že dobila svoj delež; zdaj ga bosta dobili še Mačarska in Bolgarska. Hitlerjeva beseda bo odločilna. Male države ne morejo proti njegovi volji začeti vojne.

To so v gotovem pogledu le majhne izpremembe. Potek vojne bodo določili le veliki vojni pohodi. Neoziraje se na nameravane zavzetje Angleškega otočja, se pripravljajo velika preseljenja v vzhodnem delu Sredozemlja. Grška in Egipt sta najbolj ogrožena. Nihče ne ve, kam bo Hitler najprej poslal svoje in Mussolinijeve divizije. Ob Sueškem kanalu se bo najbrž kmalu vnela ljuta borba. Hitlerjeva "dinamična" politika zahteva novih zavojevanj.

Na vzhodu se bodo začeli vojni pohodi le v slučaju, če se bo Hitlerju izjalovil napad na Angleško otočje. Zdaj smo že v septembru; verjetnost je čedalje manjša, če se napad v najkrajšem času ne završi, se bodo morali Nemci pripraviti na dolgotrajno vojno.

Kako se konča dolgotrajna vojna za državo, ki je odrezana od svetovnih morja, se je pa pokazalo leta 1918.

DIVJI ZAKONI V RUMUNIJ

V Rumuniji živi toliko divjih zakonov, da je sklenila vlada proti koruzništvu odločne ukrepe. Samo v črnoviškem okrožju so našli nad 2000 primerov divjega zakona. Ker je glavni vzrok zanje večinoma prevelika revščina, da

bi mogla oba človeka misliti na formalizacijo svojega razmerja, bo rumunska vlada osnovala sklad, iz katerega bodo takšnim dvojicam delili podpore, da se bodo lahko v redu poročili.

Iz Jugoslavije

Deset gosjih jajc — dva tisoč dinarjev.

Zalosten primer, kako more spor zaradi malenkostnih zadev pogosto povzročiti nepopravljivo škodo in uničiti blagostanje in življensko možnost vseh prizadetih, nam nudi proces, s katerim se je bavilo sodišče v Slavovski Požegi te dni.

Kmetica Štirmer iz Jakšiča je spomladi leta 1936 kokli položila deset gosjih jajc. Čas valjenja je že potekel, izvalila pa se ni nobena goska. Kmetica si je natanko ogledala in vsa ogorčena opazila, da so vsa jajca preluknjana. Takoj je bila prepričana, da si je nekdo dovolil neokusno šalo. Šele čez več mesecev je od dobre prijateljice zvedela, kdo ji je to zagodel. Prijateljica je Štirmerjevi pripovedovala, da si je nek Fana Bartošek pri njej izposodila čevljarstvo šilo in da je obenem zagrozila, da bo zastupila tudi Štirmerjevo kravo. Karlo Štirmer je, da bi obvaroval kravo, vložil ovadbo pri okrajnem sodišču. Sodišče zaradi krave ni moglo uvesti postopanje, zato je tvorilo podlago za sodne razprave poškodovanje desetih gosjih jajc.

Sledila je brezkončna vrsta zasliševanj prič. Priče so si med seboj nasprotovale, prišlo je do novih razprav. Državno sodišče se je začelo zanimati za pravdo in iz jajčnega procesa se je razvilo več kazenskih postopanj zaradi krive prisega, ki so vnovič zahtevala zasliševanja in razprave. Fana Bartošek je bila zaradi jajc že obsodjena, vendar se je pritožila in vzkliceno sodišče je odredilo novo razpravo pred okrajnim sodiščem v Slavovski Požegi. V tem postopanju se je končno razjasnila skrivnost. "Dobri prijateljci" Štirmerjeve, ki je s svojim govorjenjem povzročila vse te procese, so dokazali, da je ona sama s šilom preluknjala jajca. Fana Bartošek je bila seveda oproščena. Štirmer in njegova žena sta izgubila pravdo in morata plačati nad tisoč dinarjev pravnih stroškov. Karlo Štirmer pa je vložil priziv proti oprostitvi sodbi. Sledile bodo nove razprave in stroški se bodo zvišali na najmanj dva tisoč dinarjev. Poleg tega pa so v teku še kazenska postopanja zaradi krive prisega. Zaradi nevoščljivosti in klepetavosti bo cela vrsta ljudi prišla v nesrečo, nekaterim bo celo uničen njihov življenjski obstoj in vse to zaradi desetih gosjih jajc.

Dva maskirana razbojnika

sta v kolašinskem srezu v Brajkovičevih šumi s puškami prestragla blagajnika "Šipada", Milorada Kozomaro in mu odvzela 140.000 din. Kozomara je nesel denar iz gozda Bistriče, kjer je izplačal delavcem in mu je od tristo tisočakov ostalo še 140.000 din. Jahal je na konju v spremstvu svojega hlapca. Naenkrat sta skočila preden dva maskirana človeka s puškama, ki sta obema velela, naj stopita s konjev. Takoj na to sta se razbojnika povzpela na konja in odjezdila z denarjem, ki je bil v bisagi ob sedlu. Orožniki iščejo zločince med delavci "Šipada", ker so samo oni mogli vedeti, kje ima Kozomara denar.

Sleparski primarij.

Pred sodiščem v Zagrebu se je spet našel pekovski pomočnik Stjepan Sušan, doma iz Sokolovca, ki je star šele 22 let, pa je bil že nekajkrat obsodjen zaradi sleparstva. Tokrat se je moral zagovarjati zaradi 27 sleparij, ki jih je izvršil v letih od 1937 do 1939 v Zagrebu, Beogradu in Somboru. Najrajši se je zadrževal pred bolnišnicami, kjer je prestregal kmete in kmetice, ki so prišli kateregakoli bolnika obiskat. Dostojno oblečen je tako pričrvalno nastopal kot primarij, zdravnik klinike, poslovodja bolnišnice ali celo kot "šef ka-arne" in je nudil svojo pomoč. Vedno je potreboval drobiž in je vselej imel pri sebi le bankovec za 500 din. Žrtve navadno niso imele toliko drobiža, da bi mu izmenjale bankovec, pa si je izposodil dva ali tri stotake "samo za nekaj minut," dokler ne opravi nujnega popravila, nakar je izginil. Zdaj so ga obsodili na tri leta težke ječe.

Smrt samotarskega čudaka.

V Pučišću na otoku Braču je umrl v 70. letu starosti čudak Vieko Orlandini Spada in so ga pokopali ob velikem številu pogrebcev. Pokojnik je bil kmetar in se je v svojem 27. letu preselil v Južno Ameriko, od koder se je po 15 letih vrnil z lepimi prihranki. Uredil je na Braču moderen kamnolom, ki je zaslovel kot eden najboljših v stari monarhiji. Orlandini je bil vnet narodnjak. Leta 1915 je namesto v vojsko odšel v svoja skrivališča na Braču. Živel je odtlej kot puščavnik in samotar in je venomer prebiral znamenita dela sve-

STRAHOTE VOJNE

CASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

točne literature. Na pamet je znal sv. pismo in Dantejevo "Divino Comedio". Svoje doživljaje in svoj duhovni prepod v samoti je opisal v posebnem delu v stihih.

Pravična sodba.

Pred okrožnim sodiščem v Jagodini sta se morala zagovarjati neki Dušan Dimitrijevič in njegova bivša izvoljenka Darinka Živanovičeva. Dušan je svoj čas živel z Darinko, naposled pa jo je zapustil in si izbral drugo ženo. V zakonu se mu je rodila hčerka. Darinka, ki je na vsak način spet hotela dobiti Dušana, je videla v otroku veliko oviro za svoj načrt. Zato je Dušana venomer nagovarjala, naj se iznebi otroka. Dne 14. marca letos, ko je bil sam v hiši in je poldrugi mesec stara hčerka spala v zibelki, je brezvestni oče izvršil zločin in zadušil lastnega otroka. Okrožno sodišče v Jagodini ga je obsodilo na 12 let ječe.

Darinka pa na 8 let ječe. Kasesijsko sodišče je sodbo v celoti potrdilo.

Dogodovščina drznega pustolovca.

Policija v Subotici je prišla lopova, ki je s svojo elegantno obleko in s svojim finim nastopom mogel več let lepo in brezskrbno živeti. Mirko Weiss je vsekakor izborni poznavalec ljudi. Če se je s kom seznanil, je kmalu znal pridobiti njegovo popolno zaupanje. Ženskam je pripovedoval, kako dobro srce ima in kako zelo ljubi živali, cvetlice in majhne otroke, ali pa jim je poročal o pisanih dogodovščinah in grdih spletkah, katerih žrtev je postal. Pogosto je s svojim pripovedovanjem privabil solze v oči lahkovernih žensk. Uboga, od usode tako preganjana gospoda so vabili na vino in pečenko in podpore so kar deževale. Pripovedoval je tudi, kako odlične zveze ima in marsikatera skrbipolna vdova mu je izročila zadnje dinarje, da ji bo s svojimi zvezami pomagal na meročajnem mestu.

Višjim uradnikom in akademikom se je predstavil kot novinar, ali tajnik kakega ministra. Tudi med temi ljudmi je našel lahkovernost, ki so mu naselili, tembolji, ker jim je kazal izkaznice beogradske "Politike", ki je bila seveda ponarejena. Na ta način je skušal nesramni pustolovec pridobiti zase tudi neko ugledno politično osebnost v Somboru. Topot se je pa temeljito zmotil. Obveščena je bila policija, ki je drznega lopova aretirala. Weiss je takoj priznal 15 velikih goljufij. Ko so mu jemali odtise prstov, je z zaničljivim nasmehom izjavil, da zagrebška policija to proceduro veliko hitreje in spretnjeje opravi. Weissa so sedaj spravili na varno in ga močno zastražili, ker je nekoč že pobegnil iz zapora.

STANOVANJE V NAJEM

Na razplago so stanovanja po 3 in 4 sobe. Kurjava, vroča voda, kopalnice, električna luč. Cena \$25 — \$36. — Superintendent, 403 W. 18th St., Ap. 6, New York City. 5x

Peter Zgaga

NEKAJ KRATKIH IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

Dobički

Rojak, ki se je pred leti preselil iz Chicage v New York, mi je pripovedoval: — Kje so časi! Od leta 1924 do 1928! Takrat je človek napravil denar, če ga je znal. Kot veš, sem tapetnik po poklicu.

V starem kraju izučeni. Kmalu po vojni so prišli v modo veliki parlor seti: zofa in dva udobna stola—naslonjača. Vse troje je izgledalo okorno in navidez precej drago: zofa in dva naslonjača štiristo do petsto dolarjev. Kakšnih trideset delavcev nas je delalo pri gospodaru. Zaslužil sem precej dobro. Včasi po petnajst dolarjev na dan. Naposled se mi je začelo vse skupaj neumno zdeti. Iz tovarne sem naročil lesene obode za stola in zofa.

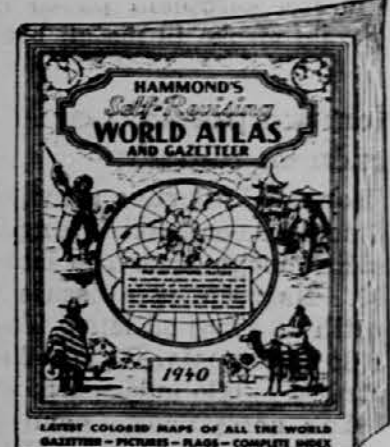
Vse troje je veljalo nekaj nad dvajset dolarjev. V tovarni sem kupil nekaj jardov debelega baržuna, nekaj najboljši cenenege bombaža in par springov. Vse skupaj me ni veljalo niti petdeset dolarjev. V treh večerih sem pa napravil set. Boljši set kot jih je prodajal gospodar po petsto

V 106 LETU UMRLA.

V Travniku je umrla najstarejša žena tamkajšnjih krajev Ana Gržič v 106. letu življenja. Do zadnjega je bila zdrava in opravljala vsa domača dela.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakih po 3 os. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVIJA KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

dolarjev. Zdaj pa premisli razliko v denarju oziroma dobičku. . .

24 ounces — ten cents

Ko je bil pred leti v New Yorku sin mojega pokojnega prijatelja Lojzeta Pirca, mi je rekel, naj mu pokažem kakšno newyorško znamenitost.

Razkazal sem mu, kar sem vedel in znal ter ga slednjič odpeljal v Greenwich Village, kjer je blizu Bleecker ceste italijanski salon, v katerem prodajajo 24 ounces piva za deset centov.

Točaj postavi predte stekleno kibli, ki jo moraš z obema rokama dvigniti. Če si dober pivec, zlelaš enega, pri drugem se ti pa prav gotovo utavi.

Na mojo opazko, da mora imeti krčmar zgrubo, prisede od sosednje mize zgovoren možak in mi začne dokazovati, da ima dobiček!

Dveh velikih skoro nihče ne naroči, pač pa zahteva po velikem malega za pet centov. Kozarec za pet centov drži samo pet ounces. Dober požirek. Ljudje prihajajo sem zaradi senzacije in druge gledat, kako se davijo z ogromno posodo.

Ozrl sem se okrog in s e prepričal, da možak resnico govori. V prostoru je bilo kakšnih petdeset gostov. Vsi so pili mala piva in zvedavo zijali proti naši mizi.

Information

Ali ste že bin kdaj na veliki železniški postaji naprimer na newyorškem Grand Centralu in opazovali moža, ki stoji v stekleni gajbi, na kateri je napis "Information".

Cela procesija ljudi hodi mimo njega. In vsak mu stavi isto vprašanje: Kdaj in odkod odpelja vlak v to ali to smer. In mož odgovorja: "5.15, track 16." — "6.35, track 9."

In tako gre celih deset ur nenehoma, brez prestanka. — Mož je bled, steklenega pogleda. Njegov glas je, kot da bi prihajal iz gramofona. V vseh moževih kretnjah je nekaj mašinskega.

Sodeč po starosti, mora biti v gajbi že najmanj dvajset let. In bo še petnajst ali dvajset let, če ga prej ne bo dolgočasje ubilo.

Sempatam kakšna potnica priponil svoji tovarišici: — Ali si ga slišala, kako neuljudno odgovarja? Saj se mu še ust ne ljubi odpreti. . .

Pavke in plesalke

Nedavno sem opazil v nekem listu oglas:

— Išemo plesalke in pevke za veliko zabavališče na Broadway. Prednost imajo dekleta, stara od sedemnajst do dvaindvajset let. Visokost pet čeljev štiri inčev. Teža od 110 do 120 funtov.

— Oglase naj se tudi take, ki ne znajo ne peti, ne plesati.

Začetek šole

Dan po delavskem prazniku sem opazoval otroke, ki so se odpravljali v šolo. Vsi brez izjeme brezhibno oblečeni; lepo počesani; čevlji novi ali že vsaj osnaženi.

Drugi dan so bili še taki. Tretji dan že ne več.

Kakšni bodo čez teden dni!

Kratka Dnevna Zgodba

PAVEL PERKO:

Divji lovec

Tam spodaj pod Prisojnikom, kjer grmi hudournik preko skale, tam sta stanovala mlinar Jakob in pa Minica, njegova edinka.

Grmel in bobnelo je naokrog. Grmel je hudournik, ki je padal po zlebinastih skalah v tolmun. Grmela in repotala so mlinska kolesa. In stope so tolkle in razbijale po mlinu, da se je vse stresalo in šibilo. — Vendar je bilo prijetno v mlinu.

Pozimi ob najhujšem mrazu pa je nastal mir in je bila tišina. Tedaj so počivala mlinska kolesa in stope so mirovale; zakaj hudournik je bil zamrznil pod ledom. Voda je curljala počasi; ledena skorja je dušila celo hudournikovo bobnenje.

Tudi tedaj je bilo prijetno v mlinu. Tedaj je bilo vsled tiho vse nekam praznično in svečano.

Fant Tine je prihajal vsak mesec preko Prisojnika. Hodil je po pšenico na to stran gorovja, da jo raznese in razproda po domači vasi. Včasih pa je potreboval moke mesto pšenice. No in tedaj je pustil pšenico v Jakobovem mlinu pod Prisojnikom. Ta čas, ko je Jakob mlel, je vzel fant Tine puško dvocevko, ki jo je spravljal v mlinu, ter izginil med skalami.

In ni ga zadržala Tineta. Ne zima ne mraz, ne led ne sneg. Ko se je plazil med grmovjem, je škripal sneg pod nogi, ali pa je škala škrtala, ko se je vpiral vanjo z močnimi, na čevlji pritrjenimi krenži. Oko mu je žarelo in bliskalo za divjačino. Ohenem pa se je skrbno oziral na vse strani, če ni morda želja po lovu tudi graščinskega logarja prignala v goro...

Kadar pa je obsledil srnjaka ali divjo kozo, tedaj je pozabil na vsako nevarnost. Puška je počila — in mlinar Jakob je obstal pri stopah ter se ozri skozi malo okence v goro, kjer se je pokadilo. Nato pa je stopil na prag pogledat, ako morda ne prihaja kdo od graščinskih, ki bi bil slišal strel in dobi sumnjajo...

No, mlinar Jakob je bil star in izkušen. Množina let ga je izučila previdnosti; zato se je bal za Tineta. Pomiril se je šele, ko je prišel Tine truden in zasoplen s plenom na hrbtu.

"Glejte si. — Srnjak je padel!"

"Srnjak!" se je čudila tudi Minica.

"Kdo ve, ali se je bolj čudila, ali se je bolj bala?"

A tudi stari Jakob ni zakrival svojih pomislekov.

"Tine, nevarna je stvar. V gorah se skriva nesreča, verjetno starec, ki je izkusil to in ono v gorah... Po noči, ko vse spi in miruje, ko je voda zamrznjena, in le burja tuli po vrhah — tedaj vse je čisto in vzdihuje pogori. Rajni oče moj, Bog mu daj dobro, je vedel povedati, da so to duše lovecev, ki so se ponesrečili pri divjem lovu. Tine, nevarna je stvar."

Minica je bila pri teh besedah bleda v obraz, tako bleda, da sta morala zapaziti to starec Jakob in fant Tine. Starec Jakob je postal še bolj resen; fant Tine pa se ji je zasmejal živahno in zveneč: "Hahaha! Trapiča boječa!"

Po noči po tistem se je sanjalo Minici o samih divjih lovecih. In ko se je prebudila, se ji je zdelo, da res čuje med bobnenjem zdihovalje tistih, ki so se ponesrečili pri lovu.

Tine pa je odnesel zleto pšenico pozno po noči preko Prisojnika. Pa ne le pšenico — tudi srnjaka povrhu.

Čez mesec dni se je vrnil redno.

Prvo, po čemer je vprašal v mlinu, je bilo, ako ni kateri izmed graščinskih lezel v goro. Ako sta Jakob in Minica zatrtila, da nista videla nikogar, se mu je zasvetilo oko — in pohrabil se je.

Nekoč je zasledil srnjaka. Bilo je pozno popoldne. Postavil se je na pučo in čakal. Čakal je dolgo. — Nič! Toda čuj, nekaj je škripalo v snegu. — Potuhnil se je. In kaj je zapazil med snežnim grmovjem? — To ni bil srnjak, ampak čovek. Bil je graščinski čuvaj.

"Skrij se!" reklo mu je nekaj.

Ob stezi je raslo izmed gostega grmovja precej visoko deblo. Vsekoli je bil pri njem. Nižje pod debelom je bil breg precej strm, a z grmovjem poraščen. Izmed grmovja je strlela debela, močna korenina.

To je bilo nižje; tu bo bolj varno.

Puškin jermen je zapel v korenino, nogo pa je vtaknil v strežen ter legel v breg. Tako je čakal.

Spodaj pa je bil prepad. Puškino kopito je segalo prav do roba prepada.

Sicer bo pa šel logar dalje, si je mislil. No in dotlej: korenina je močna.

Logar pa ni prišel mimo. Plazil se je med grmovjem, postal je, oziral se je okrog sebe, poslušal in se zopet plazil nekoliko dalje. — Tineta ni zapazil.

"Kaj pa, ako me vendarle zapazi?"

Tisoč misli in skrbi, na katere Tine sicer ni pomislil, se mu je porodilo pred dušo.

A k sreči se je logar obrnil na drugo stran; brzkone je zasledil pravo srnjakovo sled.

Tinetu se je olajšalo. Misli si je: Ko se oddali, pridem iz skrivališča — in potem hitro in tiho domov.

Upanje je zopet rastlo in vstajalo.

Dolgo je čepel in poslušal. — Vse tiho. Le sapa je postajala močnejša; šumelo je ob vejah ter ostresalo sneg raz grmovje. Včasih je potegnulo z močjo ter zapraskalo v obraz drobnega kot moka zletolega sreča, ki se je bil nabral nad snežno odejo. Začelo je zebsti.

Tine je napenjal oči in ušesa, da bi se prepričal, ali je logar šel, ali ne. Toda bilo je vse mirno in tiho.

"Morda je odšel —"

To bi bila Tinetova rešitev.

Toda kaj, ko bi si bil logar izbral pripravno mesto in čakal? V burji, takole proti jutru rad pride srnjak. In ako bo treba čakati le predolgo, kaj potem?

Tineta je mirzilo, zakaj burja je pihala čedalje huje. Noč se je bližala in kazalo je, da bo jasna, mrzla noč.

"Ako mi omagajo moči. — Ako se utrga jermen pri puški — ne, na to ni misliti! — Ampak, ako se omaje korenina..."

Pogledal je v prepad pod seboj. Ni sicer videl razločno, a česar ni videl, to je slutil in to je bilo grozno. Zdrnil se je in čudno mu je postalo pri sren. Začutil se je samega in zapuščenega; na misel sta mu prišla Jakob in Minica. Videl je nevarnost in zavedel se je, da je sedaj bolj, kakor v prvem trenutku. Tisti prvi trenutek ni bilo časa, da bi bil veliko mislil in premišljeval. A sedaj —

Ne, tako ni mogel ostati. Popraviti se. — To bi bilo lahko! Vzpel bi se, poprijel bi se naprej, oklenil bi se debela poleg steze — in varen bi bil. Ko bi sedel tik za deblo — snežni grm bi ga zakrival in lažje bi vztrajal.

Toda, kdo ve, ako logar ne preži in ne posluša kje v bližini? Ko bi slišal — ko bi morda celo videl, da se je nekaj zganilo med grmovjem...

Ne, ne!

In Tine je obmiroval in vztrajal.

V tem se je storil večer. Tema je nastopila; počasi, oprezno, hinavsko... S črnimi rokami je objela vse pogorje; le najvišji vrhovi so se megleno kazali iznad temine. Spodaj je bobnel hudournik. Iz mlina gori se je čul topot stop. Vntes pa je tulila burja ter razsipala sneg, kar ga je zletolega ležalo nad zmizlino.

Graščinski lovec je čakal na svojem mestu kot pribit. V svojem poslu je bil vajen čakanja in potrpežljivosti; mraz in burja sta mu bila znanca že od mladih nog. Sploh pa, kdo bi se menil za mraz in za burjo, ako je obsledil srnjaka? Jutri ima grajski gospodar goste; in gostom na mizo se spodobi srnjak!

Ko bi le tanno ne bilo!

In glej, mesec je pogledal izza Prisojnika. Počasi in dretno se je dvignil med skalnatim sedlom in osvetlil gorska brda. — Takoj je bilo prijazneje.

Toda čuj, ali ni nekaj zašumelo?

Logar se je vzravnil po bliskovo, a brez najmanjšega šuma.

Vse tiho. Čudno! Ba! Morda je bila le veja, ki se je vsled burje dotaknila druge.

Zopet je bilo vse mirno. Le ob pišu burje so se zganili vrhovi dreves in grmovje, pokrito s snegom, je zašumelo.

Parkrat se je zazdelo lovcu, da čuje sredi burje in piša neko škrtanje, kot bi se nekdo z okovanim čevljem dotaknil tal. Prepričan je bil, da se mu le zdi. Vendar mu je prišla na misel ljudska govornica, ki pripoveduje, da v jasnih nočeh v Prisojniku škriplje in škrtajo in se sedaj s krenži na nogah v mukah in trpljenju vzpenjajo po robovih.

Zasmejal bi se bil pri tej misli. Toda nocojšna noč je bila lepa in resnobna. In ni se mu zdelo spodobno, da bi se smejal ljudski domišljiji.

Ali ne prihaja šum in nemir srenjak od grmovja? Tam pri onem-le debelu?

Logar je napenjal oči. Zapazil ni ničesar.

A nekaj je vendarle bilo. In celo zganilo se je nekaj.

Pomislil je, da ga je morda preslepila domišljija, ali pa ga je motil pogled.

"In vendar je nekaj. Vraga! Srnjak ni!"

Domislil se je, da je pred letom prav na onem mestu tik hrastovega debela zdrknil v prepad hribolazec; mlinar ga je bil dobil zjutraj mrtvega nad jezero.

Zoper voljo mu je prišlo tesno ob tem spominu. Pa zdrnil se je in se — dasi po sili — nalahko namahnil: "Strah me vendar ne bo!"

Wallace.

Hitro pa mu je prišlo odločno misel, če: "Pogledam in se prepričam, da nič ni. Potem bo mir."

Ta vstal je. Stopinje so mu zaškripale v snegu. Visoka postava se mu je ostro očrtala v mesečini. Pa prav tedaj je potegnil močan piš in mu vrgel v

Nadaljevanje na 4. strani.

Ljubezenske tragedije na Japonskem

Vedeževalci imajo na Japonskem ogromen vpliv na ljudi. To spredimo tudi po tem, da je policijsko ravnanje v Tokiju poklicalo člane tega uglednega čeha pred novimi letom, naj bi ne vznemirjali javnosti z neugodnimi prerokbami, zlasti ne žen vojakov, ki se bore na Kitajskem.

Zelo zanimivo je napraviti obisk s 50 jeni in denarici v spremstvu japonskega prijatelja kot tolmacha pri japonskem jasnovidecu, ki pošlje na dvorišču svetišča, lahko pa tudi obiščevedeževalce, ki nam čitajo usodo z dlani v tipičnih japonskih zabavnih četrtih Tokija. V začetku se vam zdi zelo zabavno, kar slišite, čez nekaj časa vas pa spreleti zana, ko vam vedeževalec začne prerokovati bodočnost, med tem ko je povsem točno ugotovil vašo preteklost. Mislite morda, da je po naključju vse to tako dobro uganil, toda Evropejci, ki živijo na Japonskem, niso tega mnenja. Jasnovidec se vam zdi na prvi pogled rafiniran šarlatan, a s spoštovanjem začnete gledati nanj, ko vam pove točno, koliko imate otrok in koliko so stari. Dobra, pravite, morda je to uganil s črt na dlani, toda odkod ve, koliko ljudi živi v vašem domu in da je vaš otrok ob koncu prejšnjega meseca nenadno obolel ter da je že drugi dan vročina popustila? In kdo mu je povedal čudovito zgodbo o tisti Japonki, ki je nikdar ni videl, in je le na podlagi njenega podpisu, to se pravi iz petih znakov japonske pisave, ugotovil vse podrobnosti njenega življenja? Trdite, da ste pravkar pripotovali na Japonsko kot turisti, jasnovidec pa vam z nasmehom točno pove, kako dolgo že bivate na Japonskem. In za to vašo malo laž se masčuje nad vami s tem, da vam pripoveduje mnogo neprijetnih zadev iz vaše preteklosti, na pr. o vaših strasteh in značaju.

V resnici se jasnovidec včasih tudi zmoti. To je razumljivo, kajti Konfucij je dejal, da študij "te vede" zahteva 50 let časa. Kljub temu je vpliv napovedi jasnovidec ogromen na Japonskem, zlasti pri zaljubljenih, ki se nameravajo poročiti. Pri nas pravimo, da sta si dva človeka že vnaprej namenjena. Japonci pa rabijo za ta izraz "alšo." Če hoče družina poročiti svojo hčer, pokliče najprej jasnovidec, ki naj ugotovi, ali je med zaljubljenima "alšo." Če jasnovidec ugotovi, da si mlada človeka nista namenjena, se običajno ravna po njegovih napovedih.

Posebno vlogo igra pri tem tudi stari kitajski koledar, po katerem je vsako leto v znamenju ene izmed dvanajstih koledarskih živali. Če ugotovi jasnovidec, da se je on rodil v znamenju psa, ona pa v znamenju opice, tedaj si nista namenjena, čeprav je med njima še tako velika ljubezen. Mnogo zarok razdro, ker manjka "alšo" in zato pride na Japonskem pogosto do ljubezenskih tragedij, toda večina mladih ljudi ne jemlje tega tako resno

in si skuša pomagati z majhnimi goljufijami, na primer s spremembo imen. Jasnovidec namreč ugotovi na podlagi tega števila črt v pisavi ime zaljubljenec, ali bi bila v zakonu srečna ali ne. Če jima napove nesrečen zakon, se ona prekrsti in vsi sorodniki z njo vred so prepričani, da bo poslej zakon srečen. Pri nekem zborovanju bivših sošolk se je izkazalo, da so skoro vse spremenile svoja imena zaradi "alšo."

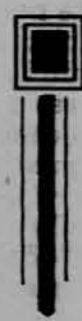
Poučni spisi

- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezan. Cena 2.00
- BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa pojasnila in navodila za naseljene. Cena 35c.
- DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasna. Pisatelj, ki je znan česki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 50c.
- DOMAČI ZDRAVNIK. Spisal Sebastijan Kneip. 240 strani. Cena 1.25
- DOMAČE ŽIVALI. — Spisal Damir Feigel. 72 strani. Cena 50c.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez 1.50
- Zelo koristna knjiga za vsakega živinozdravnika; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike. GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slik. Cena 1.—
- KOKOSJEREJA. Sestavil Valentin Razinger. 62 strani. Broš. Cena 50c.
- KNJIGA O LEPEM VEDEDJU. (Urbent) Vez. Cena 75c.
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 strani. Cena 50c.
- KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.
- MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c.
- NAJVEČJI SPISOVNIK. — 156 strani. Cena 50c.
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. Cena 25c.
- OBRTO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez... Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo. Cena 1.—
- ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
- PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črami sodobne filozofije. Cena 50c.
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavil Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena 1.25
- UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena 1.—
- VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavil H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena 1.—
- VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočnih spremenosti; burke in šalji poskus; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena 1.—
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 25c.

Kuharske KNJIGE LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

V METEŽU

— Roman. — Spisala: MARILJA KMETOVA. —

Tina Mlakarjeva je zaprla knjigo in prekrizala roke pod glavo. Zazrla se je v strop, kjer so lučke hitele in se lovile in v duhu je videla morje zunaj, kako se blesti in skače solnce po njem. V sobi je bil polmrak in zaprte poloknice so se nasmihale lučkam na stropu. Vročina je dušila oborož, zatohli zračni valovi so umirali, medlele so rože v vazi. Tina je globoko zavzdihnila in dejala v mislih:

"Če bi ne bilo tega zoprnega življenja! Te težke prirege, vsega tega zlobnega dolgočasja in dolgočasnja."

Pretrgnila se je, pogledala rože v vazi in dejala spet:

"Tudi tam je dolgočas in tudi te niso vselej življenja!"

Zaprla je oči in težka dremavica jo je obšla. Vročina je legala nanjo kakor železen oklep. Pa se je stresla.

"Mama!"

Hrupno so se odprla vrata in Tinina hčerka Vanda je prišla v sobo. Ko je zagledala mater na postelji, se je zdrnila, povesila glavo in obstala sredi sobe. Tina jo je nejevoljno pogledala in dejala z razdraženim glasom:

"Kaj me ne moreš niti za trenutek pustiti same?"

"Sedaj ti že spet vnapotje?" je užaljeno vprašala Vanda in se že okrenila, da bi odšla in senca tihe žalosti ji je zastrla pogled.

"Ah — vnapotje!" je še bolj razdraženo odvrnila Tina, ki jo je zabodel upravičeni očiček. "Odkod imaš vse take besede —" je dodala in se sklonila in pristopila k oknu, "pa kaj hočeš?"

"Nič," je tiho dejala Vanda, "a gospa Strnadova je prišla."

"Gospa Strnadova? Privedi jo noter, ti pa ostani zunaj, saj imaš otroke, in solnce sije."

Vanda je odšla in je že pri vratih srečala gospo Strnadovo, ki je vsa v bujni mladosti in radosti vstopila v sobo, rekoč:

"Povabit sem te prišla."

"O, Meta! Kam povabit? Pa sedi, sedi!"

Meta je sedla, vročina je rdeela na lepih licih in lahek vonj po dišavi je objel ozračje v sobi in se je zazibal preko rož v vazi. Tina je prisledla in s pogledom v zrcalo popravljala lase in še vedno je bila nejevolja v njenem glasu, ko je dejala:

"Torej kam — in kako, da hodiš okrog v tej vročini?"

"Vročina je tu le pri tebi, zunaj je prav prijetno. Z avtomobilom sem se pripeljala pote — če hočeš malo naokrog — v Miramar — ali kamor ti drago."

"Z avtomobilom? Ah, seveda, ti — tebi je lahko."

Meta se je zasmejala na ves glas in odvrnila:

"Moj Bog, kako siten je tvoj obraz in kakšen poudarek je v tvojem glasu! Pa kaj ti je vnapotje moj avtomobil?"

In se je smejala dalje in dalje.

"Lahko tebi, o seveda, le smeje se! A pri meni je hudič, da veš, to je en sam velikanski hudič."

"Brrr — kar groza me bo — in vendar, rada bi, da bi šla z menoj. Pa brž — ena — dve — tri, obleci se — no!"

"Ne grem, je v jezi odvrnila Tina in se zazrla v mizo."

"Tak — ena —"

"... dve, tri in ne grem!" Tina je vstala in hodila po sobi in govorila: "Kaj misliš, da je to kar tako pri meni kot pri tebi, ki imaš služinčadi na preostajanje? In se oblečeš in greš? Jaz s svojo ubogo dekle, ki nič ne zaleže. — In Vanda — in obleke nimam in Tone — in denarja nič — in to, vidiš — je hudič in meni se ne ljubi okrog in ..."

"I — slabe volje si — in te ne maram poslušati in ti je potrebno razvedrilo in greš z menoj."

"Bom motila, slabe volje sem."

"Ne boš motila — in slaba volja preide. In še nekaj —"

Meta ji je pomežiknila in pristavila v smehljaju:

"Gornika dobiva."

Tina je vzdihnila, vendar je malomarno skomignila z rameni, rekoč:

"Vseeno!"

"Oho, kakor ne bi vedela!"

"No, kaj?"

"Nič — nič — pa pojdi že vendar. Šofer je že nestrpen."

"Ah, meni se ti za šoferja, ko jih dobim, kolikor hočeš, bogata kakor si ... Sicer pa — ker že toliko siliš ..."

"Aha, — torej, da vem: Gornik ... pa je vse v redu."

"Ne — nič ne veš. Pa vendarle, nalašč pojdem."

V naglici se je preoblekla. Meta pa je stala pred zrcalom in je bila sama sebi všeč. Potem sta odšli, čeprav je Vanda vprašujoče gledala odhajajočo mater in ji je bilo na jok.

Vanda je bila vajena, da je ostala večkrat sama doma in že dolgo ni pokazala materi svoje notranjosti. Vrgla je žogo v zrak in skrivaj obrisala solze.

Avtomobil je brnel kakor velikanski hrošč in živo so se blestele šipe v solncu. Tina in Meta sta se zazibali na vzmetih in v širokem objemu ju je skoraj pogotnil avtomobil in zabrenčal v sikajočem vrščenju in odšumel kakor težka svila po gladki, široki cesti.

"Proti Miramaru?" je vprašala Meta?

"Kakor hočeš ..."

"Dobro."

Hše so hitele mimo s pokončnimi, ozkimi obrazi, tu in tam je pogledalo okno s svetlim, mežikajočim izrazom, v eno samo skupino so se strnili mimoidoči ljudje in kakor bele in pisane pike so se mešali obrazi mimo avtomobila. Veliko, motno zrcalo na levi, to je bilo morje in vmes rezki, odurni, pretrgani glasovi — opomini avtomobila. Potem so se razgrnile hiše, drevje je sekalo ozke črte pred pogledom.

Kakor svinčniki," je dejala Tina in se je zasmejala.

"Saj si že dobre volje, poglej," je odvrnila Meta.

"Sem, ker je tako prijetno voziti se s to naglico."

"Meni — meni je že skoraj odveč taka vožnja," je povzela Meta.

"Nikar — menda vendar nočeš reči, da je lepše mešati prah pri hoji? Pa seveda — ti imaš vsega v izobilju in si že vsega naveličana. Ah, kako je tebi lepo, moj Bog, da bi bila jaz v tvoji koži. Še bolj bi znala uživati, še lepše bi se imela."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

IZ EVROPSKE VOJNE

Bombe čakajo, da bodo naložene v angleški bombnik, ki jih bo ponesel v Nemčijo, kjer bo bombardiral razne vojaške naprave.

Največji knjigoljub

Švedski zgodovinar Fr. G. Bengtson je oživil spomin na največjega "knjižnega molja" vseh časov, knjižničarja velikega vojvode toskanskega, Antona Magliabecchija. Ta mož se je rodil leta 1693 v Florenci kot sin nekega draguljarja. Sam se je izobrazil za izbornega poznavalec jezikov in polihistorja, ko mu je bilo 40 let, ga je veliki vojvoda toskanski postavil za svojega knjižničarja s 1800 goldinarji letne plače. Odtlej je prebil vse svoje življenje med knjigami, ki so predstavljale stene njegovega stanovanja in so v tem stanovanju pokrivala tla.

Edina njegova družba so bili pajki, ki jih je imel zelo rad in na katere je moral paziti vsak obiskovalec. Sicer pa ni bilo lahko prodreti do njega. Preden je koga spustil k sobi, ga je skozi zaklopno odprtino v vratih vprašal po imenu, poklical in željah, in če obiskovalec ni bil nčenjak, ki bi ga bilo resno vzeti, je zaklopka spet padla, vrata se niso odprla. Čeprav je v njegovi knjižnici vladala najhujša zmešnjava, je vsako knjigo takoj našel.

Magliabecchi je živel izredno skromno in se ni prav nič ne goval. Svoje oguljene suknje in mastnega klobuka ni odložil niti, če so ga poklicali k velikemu vojvodi. Tako je postal sčasoma prava florentinska znamenitost. Za njegov 75. rojstni dan je dal veliki vojvoda Cosimo III. skovati kolajno, za katero je Magliabecchi sam priporočil geslo: "Čitanje brez misli, malo koristi." Umrli je leta 1714 v starosti 81 let.

ZGODOVINSKI ROMANI SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIŽARJI
I. in II. zvezek, broš. ... \$3.75

MALI VITEZ
Vezano \$3.25

POTOP
I. in II. zvezek, broš. ... \$3.50

QUO VADIS
I. in II. zvezek, broš. ... \$3.—

ZA KRUHOM
Broširano ... 25c

Z OGNJEM IN MECEM
Mehko vezano \$2.—

(Poštino plačamo mi.)

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York

Divji lovec

(Nadaljevanje s 3. strani.)

oči celo plast prašnega snega. Burja je zapiskala v vejah in — ali ni nekaj zaječalo in — naj je bila že skala ali plaz — zdrknilo po pečini v prepad? Logar je menil, da sanja; ali pa se uresničuje ljudska povest. — Takoj pa je bil nevoljen sam na se, češ: "E, kaj neki! Veja je morala biti! Burja jo je odlomila."

Sklonil se je in pogledal v globočino. Vse mirno in gluho. Le mesec je sijal in črtal na snežena tla podolgaste sence grmovja in drevesnih debel. Nek nemir pa mu je ostal v udih. In priznati si je moral, da se ga je polastila prvič v življenju neka tesnoba, ki se je iznebiti ni mogel ...

Grozna noč je to bila. In ni je hotelo biti konec te noči! Pihalo je, bučalo in vršalo okrog vogla, da človek vsled bobnenja ni čul niti top, ki so tolkle, niti vode, ki je padala v kolesa.

Mlinar Jakob ni mogel spati. Ležal je na klopi v mlinu; a bilo mu je kot bi ga kdo klical in dramil. Hlastno se je dvignil zdaj pa zdaj, in pogledal okrog sebe; ali pa se je oziral skozi malo zakajeno okence ven v nemirno noč.

Mesec je vozil visoko na nebu. Nobroj zvezd je svetilo. Vsa okolica se je bliščala, kot bi bila polita z mlekom.

Minica je prišla v mlin. Opravljena je bila nalabko in tresla se je. Iz oči ji je sijala pahošt in tesnoba.

"Oče, jaz ne morem spati. Mena je strah!"

"Strah, beži, no čemu?"

Delal se je pogumnega. A v sren je o čutil tudi sam nekaj takega kot strah.

"Oče, meni se zdi," in plašno se je ozrla proti oknu, "zdi se mi, da slišim kot bi nekaj ječalo in kot bi nekaj z železom drgnilo po skali. Oče, morda je kaka nesreča ..."

"No, no! Le sanjari mi ne! In sitnosti mi ne prodajaj! Nesreča — kakšna neki? Spat pojdi; glej, treses se mraza. — Le nazaj pojdi in zaspi!"

"Oče, ko bi bil morda Tine?"

Starec Jakob se je zganil kot bi ga bila pičila kača. Široko je odprl oči in stisnil obrvi. Pogled, ki ga je uprl v hčer, je bil oster in bodeč kakaj misel, ki jo je sam sebi prikrival, si je upalo prijeti dekle z brezobzirno roko ter jo privleči na dan.

"Tine. — A, kaj, Tine!" in glas mu je bil strog in zapovedujoč. "Tine je šel domov in si misli: po moko lahko pridem jutri. — Ali pa morda prenočuje v vasi onstran Prisojnika! — Le sitnosti mi ne prodajaj!"

No, pomiril ni s tem niti dekleta, niti sebe. To je čutil. In to ga je jezilo.

Vstal je in stopil na prag. "Šel bi," si je mislil, "in pogledal bi gori okrog jezca. — Tak piš je in taka strahota!"

A ravno burja in mraz sta ga plašila.

"Čemu bi hodil! Nesreča — hm. Ako se je lani pripetila nesreča nad jezo, no, kdo pravi, da bi se morala tudi noč! In Tineta! Kaj še!"

"Spat pojdi, spati!"

Dekle je ubogalo.

Po stopnicah je še klical: "Le nič ne misli na hude stvari. Moli in zaspi in jutri bo zopet vse dobro."

Glas mu je bil sicer mečji in prijaznejši; a nevoljen je bil, ker je čutil, da sam ne bo storil tako kot je svetoval dekletu. Zunaj pa je še vedno svetil mesec in piskalo je in plešalo v divjem meteu. Kadar je

popustila burja, je bilo čuti neko ječanje in škrtanje, kot bi se kdo s kremži upiral ob kamenje. A burja je takoj zopet zapihala in ječanje in škrtanje je zamrlo.

No in zjutraj je našel pone-srečence nad jezo. Ležal je

prav tam, kakor onj hribolazec pred enim letom. Puška se je bila ujela sredi roba in obvisela na grmu. Sam pa je ležal na robu tik nad jezo. Ena roka mu je visela preko roba, v drugi pa je še v smrti krčevito stiskal — hrastovo korenino. Bil je Tine.

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev
SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA

Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnila.

cena 75c

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS
Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oster, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.

cena \$1.75

HUBERT

Spisal Paul Keller.
Roman iz lovskega življenja.

cena \$1.—

JARI JUNAKI

Spisal RADO MURNIK
Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakemu v veliko razvedrilo in zabavo.

cena \$1.—

JERNAČ ZMAGOVAČ

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ
Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.

cena \$1.—

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAČ
Mladi koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev.

cena \$1.—

KAKOR HRISTI V VIHARJU

Spisal Strachwitz.
Zelo zanimiva povest iz domaćega življenja.

cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR
Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ
Pisatelj popisuje slajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.

cena \$1.—

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN FREGELJ
Poznani slovenski pisatelj popi-suje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

cena \$1.—

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK
Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca.

cena \$1.—

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer.
Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem.

cena 75c

SAMOSTANSKI LOVEC

Spisal L. Ganghofer.
Ganghoferja prištevajo med najboljšje sodobne pisatelje. — Samostanski lovec je najbolj mojstersko njegovo delo.

cena \$1.50

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR
Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slovensčine v tem svojem romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.

cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK
Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: sreča se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje pesmeznih.

cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ
Najboljši in še živči slovenski pesnik pelaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.

cena \$1.—

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Spisal A. Conan Doyle.
Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila.

cena 50c

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI
Poznani slovenski pisatelj govori v tej knjigi podlaga zelo zanimive podatke o svojih doživljajih v Rogški Slatin.

cena \$1.—

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK
Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in orisi."

cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller.
V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogodke na kmetih in posebno v gozdovih.

cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Spisal Rene Bazin.
Francoski roman zelo napete vsebine.

cena 75c

ZADNJI MOHIKANEČ

Spisal J. F. Cooper.
Dejanje se vrši v letu 1757, ko so se Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državni New York in Vermont.

cena \$1.—

Naročite pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Poštino plačamo mi.